

POSTANOWIENIE

28 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 28 listopada 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Ł.K.
przeciwko T. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej T. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku
z 20 czerwca 2023 r., XII Ga 842/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz powoda, tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) zł z odsetkami wynikającymi z art. 98 §1¹ k.p.c. za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 czerwca 2023 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił apelację pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z 7 lipca 2022 r. uwzględniającego w części powództwo o zapłatę i zasądzającego od pozwanej na rzecz powoda 12.730,50 EUR z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwot i dat wyszczególnionych w sentencji oraz 2 971,01 zł.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, pozwana wskazała przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłącznie podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15,

niepubl.; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, niepubl.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, niepubl.; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16, niepubl.; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, niepubl.; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, niepubl.; z 5 października 2018 r., V CSK 168/18, niepubl.).

Skarżąca nie wykazała, by zaskarżony wyrok był dotknięty tego rodzaju nieprawidłowościami.

Zarzut oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w związku z nierozpoznaniami wszystkich zarzutów apelacyjnych oraz brakami uzasadnienia zaskarżonego wyroku, nie uwzględnia, że naruszenie przez sąd drugiej instancji zasad sporządzania uzasadnienia orzeczenia jedynie wyjątkowo może stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną, gdy skutek uchybienia wymaganiom stawianym uzasadnieniu zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej, co *in casu* nie miało miejsca. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wyjaśniano również, że z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające uznaje się odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia.

Z lektury uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Apelacyjny rozważył postawione w apelacji zarzuty. Jednoznacznie wskazał, że do zawartych przez strony umów zastosowanie znajdowały normy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) wraz z protokołem podpisania z dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. 1962, nr 49, poz. 238 ze zm.) - („Konwencja”), a w dalszej kolejności przepisy ustawy Prawo przewozowe i Kodeksu cywilnego. Ponadto zaaprobował ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, te zaś obejmowały ustalenie, że realizacja przewozów przez powoda odbywała się na podstawie przekazywanych przez pozwaną zleceń, w których określano każdorazowo trasę, czas i miejsce załadunku i rozładunku oraz należne

wynagrodzenie wyrażone w euro, którego termin płatności wynosił 60 dni oraz że powód zrealizował zlecone mu przez pozwaną przewozy zgodnie z zawartymi umowami, których główne ustalenia wynikały z przedłożonych przez powoda do akt zleceń. Pozwana nie kwestionowała treści faktur VAT oraz terminów zapłaty, nie dokonała ich korekt. W toku postępowania zakwestionowała fakt doręczenia jej przez powoda dwóch faktur objętych żądaniem pozwu, a ponadto powołała się na okoliczność dokonania zapłaty części z nich, które to okoliczności znalazły odzwierciedlenie w rozstrzygnięciu pierwszoinstancyjnym.

Ponadto pozwana nie twierdziła w toku postępowania, że powód nie doręczył jej dokumentów, od których miał biec termin płatności wynagrodzenia ani że termin wymagalności roszczeń o zapłatę wynagrodzenia za poszczególne zlecenia jest inny niż wskazany przez powoda w pozwie. Z podniesieniem tego rodzaju zarzutu nie jest bowiem równoznaczny zarzut pozwanej nieprzedstawienia przez powoda twierdzeń dotyczących tego, jaki termin płatności strony ustaliły i jak miał być ten termin liczony, czy też w jakiej dacie powód doręczył pozwanej faktury VAT i dokumenty transportowe dołączone do pozwu. Z podanymi zaś w pozwie datami wymagalności roszczeń o zapłatę za poszczególne zlecenia i wystawione w związku z nimi faktury (12 września 2019 r., 23 września 2019 r., 26 września 2019 r., 30 września 2019 r., 14 września 2019 r., 22 października 2019 r. i 19 listopada 2019 r.) korelowały ustalone w sprawie dni płatności wskazane w fakturach również powołanych przez powoda w pozwie i do niego załączonych oraz żądanie odsetek liczone przez powoda od dni następujących po tych dniach płatności.

W tych okolicznościach twierdzenie o oczywistości skargi kasacyjnej ze względu na zarzut naruszenia art. 378 § 1, art. 382, art. 387 § 1 w zw. z art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c. nie mogło zostać uznane za zasadne.

Za oczywistością skargi kasacyjnej nie przemawia również kwestionowane przez skarżącego zapatrywanie Sądu Okręgowego, zgodnie z którym strony nie ustaliły jednoznacznie terminu płatności wynagrodzenia i zastosowanie znajdował w sprawie art. 488 § 1 k.c., a tym samym obowiązek spełnienia świadczeń przez strony był jednoczesny. Rzecz bowiem w tym, że Sąd Rejonowy przyjął, iż opóźnienie pozwanej z płatnością wynagrodzenia za zasadniczą część zleceń

wystąpiło od dnia następnego po dniach płatności oznaczonych przez powoda w fakturach, a wskazywanych przez niego jako daty wymagalności roszczeń o zapłatę wynagrodzenia za poszczególne przewozy, a nie po datach wykonania przez powoda świadczenia. Skarżący nie wskazał, w jaki sposób ewentualne naruszenie art. 488 § 1 w związku z art. 487 § 2 k.c. i art. 6 k.c. miało wpływ na rozstrzygnięcie, a tym samym nie wykazał przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Również argumentacja wniosku dotycząca złożonego przez pozwaną oświadczenia o potrąceniu nie przekonuje o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Zgodnie z przyjętym przez Sądy poglądem oświadczenie pozwanej o potrąceniu nie wywarło skutku ze względu na nieskuteczność zastrzeżenia przez pozwaną kary umownej, mającego być źródłem wierzytelności przedstawionej przez pozwaną do potrącenia. Skarżąca argumentuje w tym względzie, że skoro złożone przez nią oświadczenie o potrąceniu opisywało wierzytelności powoda, których wymagalności powód nigdy przed pozwaną nie wykazał (ani przed procesem, ani w jego trakcie i to pomimo wyraźnych zarzutów w tym zakresie), to oświadczenie to nie było skuteczne i nie wywołało żadnych skutków prawnych - w tym w zakresie niewłaściwego uznania długu. Jednakże oświadczenie o potrąceniu, na które pozwana powoływała się w toku procesu, zostało złożone poza nim i przed jego wszczęciem, stąd też postawa procesowa pozwanej prezentowana dopiero w toku zainicjowanego przez powoda postępowania o zapłatę wierzytelności, z którymi pozwana potrącić chciała własną wierzytelność, nie jest rozstrzygająca dla oceny, czy oświadczenie to stanowić mogło niewłaściwe uznanie długu. Oświadczenie pozwanej nie było warunkowe, nie kwestionowało wierzytelności powoda stwierdzonych fakturami wymienionymi w jego treści, zaś o ocenie, czy stanowiło niewłaściwe uznanie długu, a zatem oświadczenie wiedzy pozwanej, złożone dobrowolnie i z dostatecznym rozeznanie, stanowiące wyraz jego świadomości istnienia skierowanego do niej przez powoda roszczenia, niewątpliwie nie rozstrzyga wskazywana przez pozwaną okoliczność udowodnienia przez powoda - zwłaszcza przed pozwanym - wymagalności roszczeń, której sama w oświadczeniu o potrąceniu nie podważała.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł,
jak w sentencji.

(K.L.)

[a]